

Verksamhetsberättelse 2020
Nacka vatten och avfall AB

Innehåll

1	Inledning och organisation.....	3
1.1	Avdelning Avfall	3
1.2	Avdelning VA	3
1.3	Avdelning Stadsbyggnad.....	4
1.4	Avdelning Kundrelationer.....	4
1.5	Avdelning Verksamhetsstöd	4
2	Sammanfattning.....	5
3	Verksamhetsuppföljning	6
3.1	Övergripande	6
3.2	Avfallskollektivet.....	7
3.3	VA-kollektivet	9
4	Måluppföljning	10
4.1	Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare	11
4.2	Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster... ..	12
4.3	Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning	13
4.4	Verksamheten har en ekonomi i balans	14
5	Ekonomiskt resultat.....	15
5.1	Övergripande ekonomiskt resultat.....	15
5.2	Avfallskollektivet.....	16
5.3	VA-kollektivet	18
6	Personal.....	19
7	Investeringar	20
7.1	Investeringar stadsbyggnad	20
7.2	Investeringar VA.....	22
7.3	Investeringar avfall.....	22
7.4	Övriga investeringar	22
	Bilagor.....	23
	Bilaga 1 – Avfall	24
	Avfall web	24
	Bilaga 2 - VA.....	26
	Hållbarhetsindex (HBI)	26
	Utvalda nyckeltal från VASS, VA-kollektivet, jämförelsekommuner	27

1 Inledning och organisation

Nacka vatten och avfall (NVOA) ansvarar för rent vatten, omhändertagande av spillvatten och dagvatten samt avfall. Tjänsterna levereras till abonnenter inom VA-kollektivet enligt Lagen om allmänna vattentjänster och till abonnenter inom avfallskollektivet enligt miljöbalken. För båda kollektiverna finns kompletterande kommunala föreskrifter och taxor. För att leverera tjänsterna behövs drift- och underhållsåtgärder, re- och nyinvesteringar. Från och med årsskiftet 2019/2020 övergick hela huvudmannskapet för vatten- och avloppsanläggningen i Nacka kommun till Nacka vatten och avfall.

1.1 Avdelning Avfall

Avdelningen hanterar det kommunala insamlingsansvaret. Avdelningen arbetar bland annat med:

- Insamling av rest- och matavfall
- Insamling av grovavfall genom bland annat drift och planering av kretsloppscentraler
- Insamling av återbruk
- Insamling av fett och slam
- Långsiktig beteendeförändring

Den stora delen av det operativa arbetet sker genom upphandlade entreprenörer.

1.2 Avdelning VA

Avdelningen VA ansvarar för det strategiska och operativa, i syfte att fullgöra VA-huvudmannens ansvar enligt vattentjänstlagen och andra interna och externa intressenter. Inom avdelningen samlas grupperna;

- **VA- stöd** tar fram den tekniska lösningen för nyanslutningar till kommunalt VA, samt anläggningsfakturering i samband med detta. Gruppen hanterar även skadeärenden, bygglovsremisser, byggvatten/tillfälligt VA samt diverse tekniska frågor från kunderna. Gruppen levererar nybyggnadskartor, lagrar relationshandlingar, utför inmätning och utsättning av ledningsnät.
- **Miljö och dagvatten** säkerställer leverans av fullgott dricksvatten, genomför säkerhetsåtgärder runt våra anläggningar samt handlägger ärenden som rör spillvatten, dagvatten och miljöutsläpp. Gruppen hanterar länshållningsvatten och ansvarar för bolagets dagvattenanläggningar. Gruppen ansvarar även för modellering och flödesmätningar.
- **Investering** ansvarar för att bedriva och projektleda VA-projekt som gäller reinvesteringar och kapacitetshöjande åtgärder i befintligt VA-ledningsnät och VA-anläggningar samt långsiktig förnyelseplanering av desamma.
- **Anläggningar** ansvarar för drift och underhåll på samtliga VA-anläggningar utefter ledningsnätet. Anläggningarna är fördelade på renvatten (8 tryckstegringsstationer och 6 vattenreservoarer), spillvatten (61 pumpstationer), dagvatten (2 pumpstationer i form av små brunnar), tunnlar och ca 3 000 LTA-stationer. Kontinuerliga besök sker i anläggningarna enligt framtagna underhållsplaner. Såväl byten, reparationer som installationer av LTA-pumpar sker i egen regi.
- **Bygg** arbetar med större reinvesteringsprojekt med inhyrda entreprenörer för transport och grävmaskinister.

- **Underhåll** arbetar med att laga vattenläckor, bygga nya serviser och förekommande underhåll på nätet. Även här återfinns samarbete med entreprenörer för transporter och grävmaskiner.
- **Ledningsnät** ansvarar för VA-ledningsnätet, läcksökning samt vattenmätarhanteringen. I ansvaret ingår även hantering av bygg- och sommarvatten.

1.3 Avdelning Stadsbyggnad

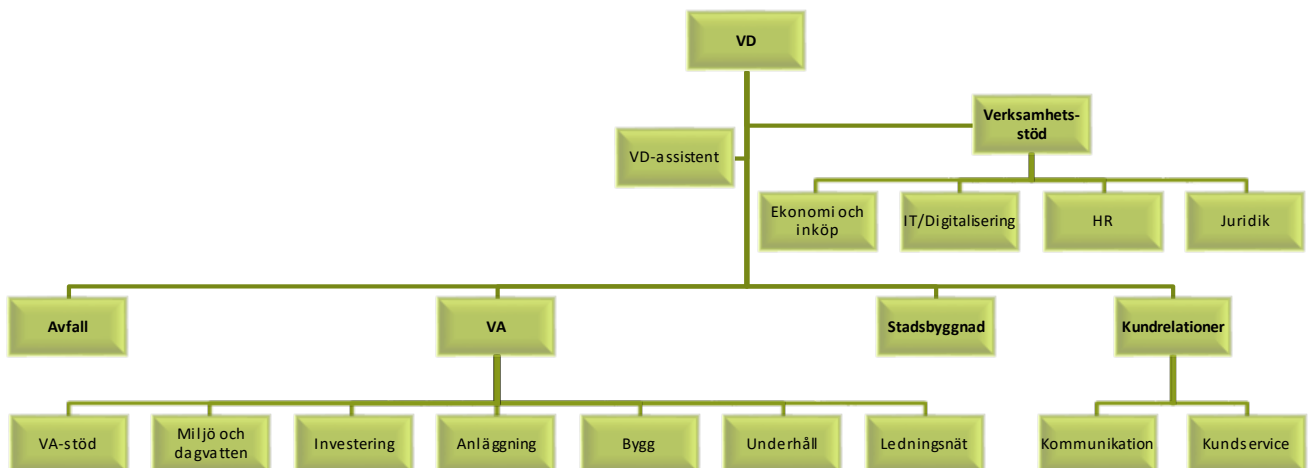
Medarbetarnas huvudsakliga uppdrag är att delta i och leda VA-projekten som en del av kommunens stadsbyggnadsprojekt. Utöver att agera VA-konsult, som sakkunnig för dagvatten, vatten och spillvatten, vid kommunens detaljplanearbete har avdelningen även ansvaret för projektledning och budgetansvar. Avdelningen är i och med den nya organisationen även ansvarig för projektprocessen inom bolaget.

1.4 Avdelning Kundrelationer

Avdelning Kundrelationer ansvarar för att samordna alla kundflöden i hela bolaget samt att kanalerna för att ta emot förfrågningar från kunder fungerar effektivt och optimalt. Gruppen ansvarar även för extern kommunikation, kundfakturering och internservice.

1.5 Avdelning Verksamhetsstöd

Avdelningen ansvarar för funktionerna IT, Juridik, HR, Ekonomi och Inköp. Här ingår även ansvar för ledningsprocesserna inom miljö och dokumentstyrning.

Nacka vatten och avfall AB:s organisation

2 Sammanfattning

Resultatet före över- respektive underuttag samt skatter och bokslutsdispositioner uppgår för avfallskollektivet till +11 och för VA-kollektivet till -7 miljoner kronor. Detta är 7 respektive 10 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Avfallsintäkterna ökar under året till 107 miljoner kronor vilket är 4 miljoner kronor bättre än budget, detta är bland annat resultatet av bättre märkning av avfallskärl samt inlämning av bygg- och rivningsavfall på kretsloppscentralerna. Kostnaderna på 96 miljoner kronor är 3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Restriktivitet har präglat året. Avfallskärnen skrivs numera av på 5 år mot att de tidigare kostnadsfördes direkt. Projektet Kretsloppspark i Kil har lagts ner och belastar resultatet med cirka 4 miljoner kronor. Avfallskollektivet erhöll under 2018 ett villkorat aktieägartillskott på 10 miljoner kronor som ska återbetalas under 2021.

Kostnaderna för VA på 225 miljoner kronor är 15 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket i huvudsak beror på lägre kostnader för el, köpt vatten och behandlingen för spillvatten på 12 miljoner kronor samt lägre personalkostnader på knappt 2 miljoner kronor. Intäkterna på 215 miljoner kronor är 4 miljoner kronor lägre än budgeterat, budgetavvikelsen beror i huvudsak på krediteringar till stora kunder.

Resultatet innebär för avfallskollektivet ett överuttag på 0,5 miljoner kronor och för VA-kollektivet ett underuttag på 7 miljoner kronor.

Från och med årsskiftet 2019/2020 övergick hela huvudmannskapet för vatten- och avloppsanläggningen i Nacka kommun till Nacka vatten och avfall. Bolaget har under året investerat för cirka 441 miljoner kronor, vilket även innefattar övertagandet av projekt från Nacka kommun.

Samtliga fyra styrelsemål anses uppfyllda.

Verksamheten har under året präglats av Covid-19 pandemin. Den löpande verksamheten har, trots viss insjuknandegrad särskilt i slutet av året, kunnat hållas igång. För att minska riskerna för smittspridningen har information och rekommendationer från myndigheterna kommunicerats ut löpande och arbetsmiljön i kontorslokalerna successivt anpassats. I övrigt har pandemin för verksamheten inneburit bland annat att mängden inlämnat avfall på kretsloppscentralerna har ökat kraftigt, vattenmätarbyten hos kunder har pausats och nya anståndsrutiner för betalningar har tillämpats.

Avfallskollektivet har framför allt präglats av att få igång det nya insamlingsavtalet, hantering av betydligt större avfallsmängder än planerat som en följd av Covid-19 samt framtagande av en ny avfallsplan. Avfallstaxan har fortsatt fokus på att öka sorteringen och minska avfallsmängderna. Under året har även arbetet med att återkoppla till Nackaborna om hur deras sortering bidrar till ökad hållbarhet initierats. Detta arbete sker främst via sociala kanaler.

Nacka vatten och avfall och Nacka kommun har inlett ett samarbete med att ta fram en VA-plan för Nacka. Arbetet med dricksvattenförsörjning i form av nödvattenplan och nödvattenbrunn har fortgått under året och en ny nödvattenbrunn är slagen. Under året har flera kampanjer och utbildningsinsatser gjorts för att öka kunskapen och förståelsen kring vattenanvändningen. Bolaget har utsett ansvarig för VA-tunnlar vilket har stor vikt inför tunnelbaneutbyggnaden som har kommit igång samt att riktlinjer för länshållningsvatten har tagit fram.

Nacka vatten och avfall har under 2020 genomfört en säkerhetskyddsanalys som resulterat i en plan med åtgärder samt att bolaget numera har en säkerhetsorganisation.

3 Verksamhetsuppföljning

3.1 Övergripande

Verksamheten har under året präglats av Covid-19-pandemin. Den löpande verksamheten har kunnat hållas igång men vissa projekt, till exempel införande av digitala vattenmätare och delar av processarbetet har fått skjutas på framtiden. Ett antal, främst företag, har minskat sin vattenförbrukning och vissa kunder har även reducerat avfallstörningsfrekvensen. Avfallsmängderna som lämnats in på kretsloppscentralerna har ökat kraftigt. Även åtgärder som utökad städning av kontoret och ändrade anståndsrutiner har inneburit ökade kostnader för bolaget. Som en ytterligare följd av pandemin sköts allt arbete med avtalsrörelsen framåt, men i slutet av året blev nya villkors- och löneavtal klara.

VD beslutade att aktivera företagets krisledningsgrupp i februari på grund av Covid-19. Information och rekommendationer från myndigheterna har kommunicerats ut löpande och arbetsmiljön i kontorslokalerna har successivt anpassats i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Trots ett antal sjukdomsfall har kärnverksamheten kunnat bedrivas utan större inskränkningar.

Bolaget har under 2020 genomfört en säkerhetsskyddsanalys som resulterat i en plan med åtgärder samt att bolaget numera har en säkerhetsorganisation. Utbildning i digital säkerhet av samtliga anställda har framgångsrikt genomförts under året.

Från och med 1 september köper bolaget sina inköpstjänster från Nacka kommun. Syftet med detta är främst att få tillgång till en bredare kompetens och minska sårbarheten. Arbetet med utveckling av rutiner och arbetsätt samt att upprätta en upphandlingsplan för bolaget fortskrider.

Som ett led i att effektivisera verksamheten har kundservice övertagit "första linjen" som tidigare låg hos Nacka kommun. Förändringen innebär att kunderna numera ringer direkt till Nacka vatten och avfall vid diverse förfrågningar. Den genomsnittliga telefonkötiden har minskat kraftigt i och med förändringen.

Nacka vatten och avfall har i år för första gången arbetat fram en separat hållbarhetsrapport.

Ett nytt system för ekonomisk uppföljning, analys och planering har testats under december och kommer att implementeras i verksamheten under 2021. Systemstöd för avstämning av balanskonton implementerades under våren 2020 och har inneburit effektiviseringar i bokslutsprocessen. Implementeringen av projektmetodik samt ett projektverktyg fortsätter med syfte att förbättra projektstyrningen.

Under året har handledarnätverket utökats och fler handledare har utbildats. Nacka vatten och avfall har under 2020 tagit emot två praktikanter, en från Tekniksprånget och en från Jobbsprånget. Tekniksprånget är ett praktikprogram där ungdomar får testa på tekniska yrken, en satsning där privat och offentlig sektor, regering och arbetsgivarorganisationer samarbetar för att stärka Sveriges framtida kompetensförsörjning. Jobbsprånget är ett praktikprogram som erbjuder fyra månaders praktik till nyanlända akademiker såsom ingenjörer, arkitekter, naturvetare och ekonomer. Jobbsprånget samordnas av IVA (Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien) och syftet med programmet är att tillvarata deras kompetens och påskynda introduktionen till den svenska arbetsmarknaden.

3.2 Avfallskollektivet

Avfallsavdelningen har under året projektlett Nacka kommuns nya avfallsplan för 2021--2026, planen kommer att färdigställas och beslutas under 2021.

Avfallstaxan har fortsatt fokus på att öka sorteringen och minska avfallsmängderna. En ny inriktning har införts i syfte att förbättra hanteringen av grovavfall.

En av följderna av Covid-19 är att mängderna inlämnat material på kretsloppscentralerna ökat kraftigt, särskilt under sommaren, vilket medfört ökade hanteringskostnader. Ett exempel är grovavfallsmängderna som ökat med 17% jämfört med 2019. För att minska risken för smittspridning på kretsloppscentralerna har ett antal åtgärder vidtagits, bland annat har vissa funktioner stängts, maxantal bilar har införts och bemanningen har ökats.

Från och med 1 april 2020 anlitas en ny insamlingsentreprenör av mat- och restavfall. De första månaderna innebar smärre inkörningsproblem men när året summeras kan konstateras att övergången har inneburit en förbättring av hämtningskvaliteten. Dessvärre har insamlingspersonal ertappats med att blanda rest- och matavfall i sobilar, detta har påtalats och entreprenören har hanterat frågan.

Under 2020 implementerades även ett nytt behandlingsavtal kring grovavfall. Det är samma avtalspart som tidigare, men behandlingspriserna har justerats, bland annat har priset på plaståtervinning höjts kraftigt. För att kunna hålla kostnaden nere har personalen på kretsloppscentralerna genomgått en utbildning om plaståtervinning. På kretsloppscentralerna har man även börjat sortera ut och återbruka lastpallar, tidigare energiåtervanns de mot betalning. För att kunna hantera elavfall på ett mer arbetsmiljövänligt sätt har det investerats i en kärlvändare på Östervik kretsloppscentral. Personal som arbetar på kretsloppscentralerna har hotats av kriminella besökare vid åtminstone två tillfällen. Detta har polisanmälts och händelserna har diskuterats med entreprenören.

Vidare har ett nytt avtal för matavfallsbehandling upphandlats. Detta träder ikraft 1 mars 2021 och även här kommer samma entreprenör som tidigare att anlitas, däremot har behandlingspriset sjunkit. Under året har dessutom en ny upphandling gällande behandling av farligt avfall färdigställts för implementering 2021.

Under hösten 2019 infördes en avgift för att lämna bygg- och rivningsavfall på kretsloppscentralerna i Nacka kommun. Intäkterna från detta uppgick under året till närmare 0,7 miljoner kronor.

Problematiken med nedskräpning och bristande tömningar vid återvinningsstationer har uppmärksammats. Det är förpacknings och tidningsinsamlingen (FTI) som ansvarar för att via förpackningsavgiften finansiera tömning och rengöring av återvinningsstationer. Nacka vatten och avfall samverkar med och krävställer mot FTI på uppdrag av Nacka kommun.

Kommunstyrelsen i Nacka och Värmdö har tagit beslutet att avsluta projektet med en ny kretsloppspark i Kil. Detta innebär att projektet direktavskrevs under 2020. Diskussioner samt utredning om var en ny kretsloppscentral ska lokaliseras fortsätter, ett av alternativen är att behålla anläggningen i södra Boo.

Under året har även arbetet med att återkoppla till Nackaborna om hur deras sortering bidrar till ökad hållbarhet initierats, detta arbete sker främst via sociala kanaler. Ny information om matsvinn har tagits fram och kommuniceras via bolagets hemsida.

Den 1 augusti 2020 infördes bland annat följande lagändringar:

- Uttrycket kommunalt avfall ersätter termen hushållsavfall
- Kommunernas ansvar för bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet förtydligas
- Kommunerna ges möjlighet att finansiera såväl information om avfallsförebyggande som insamling och sortering av produkter för återbruk, via avfallstaxan

Under året beslutade regeringen om följande nya etappmål för kommunalt avfall:

- 65% av det kommunala avfallet ska förberedas för återanvändning eller materialåtervinnas år 2035
- Livsmedelsavfallet ska minska med 20% fram till år 2025

I slutet av året kom även ett förtydligande från regeringen om att insamling av returpapper kommer att bli ett kommunalt ansvar, från och med 1 januari 2022. Stort fokus på denna fråga kommer att läggas 2021 eftersom kostnaderna för kollektivet kommer öka när förändringen träder ikraft.

Regeringen har även aviserat att en utredning om producentansvar för textil och en utredning om friväl för verksamheters kommunala avfall, ska genomföras.

3.3 VA-kollektivet

Nacka vatten och avfall övertog 1 januari det totala huvudmannskapet för vatten- och avloppsanläggningarna i Nacka kommun, fram tills dess låg huvudansvaret hos Nacka kommun. Huvudmannskapet innebär att Nacka vatten och avfall fått bättre kontroll på projektstyrningen och ekonomin i dessa projekt. Gränsdragningen mellan bolaget och Nacka kommun har blivit tydligare. Under året har även arbetet med att införa ett projektverktyg samt projektmetodik påbörjats i syfte att förbättra projektstyrningen.

Beslut om fördelningen av skulder och tillgångar mellan Nacka vatten och avfall och kommunen avseende utfall till och med 2019 blev klart i augusti 2020. Struktur, rutiner och mallar är framtagna för tilläggsavtal för redan tecknade exploateringsavtal för stadsbyggnadsprojekt, det vill säga exploateringsavtal ingångna med kommunen före årsskiftet. Efter utredning har konstaterats att en felaktig överföring av projektet Tollare, från Nacka kommun, gjordes vid årsskiftet 2019/2020 och därför har en reglering av tidigare fakturerat belopp (-70 miljoner kronor) gjorts under året.

Nacka vatten och avfall och Nacka kommun har inlett ett samarbete med att ta fram en VA-plan för Nacka. Planering och utbyggnad av VA-systemets kapacitet i Nacka pågår och avvägningar görs mot den planerade tillväxten i kommunen. Motsvarande kapacitetssäkring på lång sikt pågår även på regional nivå genom till exempel ombyggnad av Henriksdals- och Käppala reningsverk.

Naturvårdsverket har beviljat bidrag till arbetet att minska spridning av mikroplast och andra föroreningar till hav, sjöar och vattendrag. Nacka vatten och avfall får drygt sju miljoner kronor under åren 2019--2021. Flera utredningar har därmed kunnat påbörjats. Arbetet med den planerade dagvattendammen i Neglinge har dock avbrutits på grund av alltför höga kostnader.

Arbetet med dricksvattenförsörjning i form av nödvattenplan och nödvattenbrunn har fortgått under året och en ny nödvattenbrunn är slagen. I uppströmsarbetet har fokus legat på att få till ett bra arbete för att minska mängderna tillskottsvatten till spillvattennätet.

De tidigare planerade digitala vattenmätarbyten har till följd av Covid-19-pandemin pausats.

Under året har flera kampanjer och utbildningsinsatser gjorts. I mars hölls en kampanj med syfte att öka kunskapen och förståelsen om att inte spola ner fett i avloppet, vilket orsakar negativa effekter på ledningsnätet. Under sommarmånaderna hölls en kampanj för att utbilda medborgarna i hållbar vattenanvändning. Kampanjerna syntes på olika ställen, bland annat i sociala medier, trafikreklam, annonser i lokala pressen samt utskick till bostadsrättsföreningar och fastighetsägare.

Verksamheten har under 2020 arbetat med att upphandla ny kommunikationslösning till anläggningarna och implementeringen har påbörjats. Ett par större upphandlingar har genomförts och bland annat har kontrakt tecknats för projektet Björknäs 2.0. Bolaget har utsett ansvarig för VA-tunnlar vilket har stor vikt inför tunnelbaneutbyggnaden som har kommit igång. Riktlinjer för länshållningsvatten är framtagna, även detta är viktigt för tunnelbanebygget. Länshållningsvatten är vatten som tillfälligt förorenats i samband med sprängning, borrning, schaktning, upplag av bergmassor och annan verksamhet i samband med större byggnationer. Beroende på vilket arbete som ska utföras och områdets förutsättningar kan länshållningsvatten innehålla olika typer av föroreningar.

Nacka vatten och avfall vann regionfinalen i Kranvattentävlingen 2020 – Sveriges godaste kranvatten, med motiveringen "Klingande klart med somrig fräschör. Ett vatten med mersmak!"

4 Måluppföljning

Nacka kommun har fyra övergripande mål.

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

Målbild 2020: "Vi har en tydlig, anpassad organisation och väl fungerande verksamhet"

I ägardirektiven för Nacka vatten och avfall står att bolaget ska förhålla sig till dessa övergripande mål. Nacka vatten och avfalls mål och strategier syftar till att uppfylla uppdraget och utvecklas inom prioriterade områden. Målen beskriver ett önskat resultat och förstärker visionen.

VÅR VISION

Sveriges främsta vatten- och avfallstjänster för hållbar och kraftfull samhällsutveckling.

GENOM ATT EFFEKTIVT DRIVA utvecklingen av vatten- och avfallstjänster framåt, lägger vi grunden för trygghet, välmående och morgondagens hållbara samhälle. Vi är en av Sveriges mest attraktiva arbetsgivare inom vår bransch och tillsammans tar vi ansvar för kretslopp, miljö och hållbar samhällsutveckling.

Värdegrunden

Nacka vatten och avfalls värdegrund har en viktig roll för hur varumärket uppfattas och är en grundläggande del i företagskulturen.

Värdegrunden består av orden professionella, nytänkande och hållbara. Under 2021 kommer ett arbete bedrivas där värdegrunden ingår som en del i att utröna vad vårt DNA är; till exempel hur vi är kollegor emellan, hur vi interagerar med medborgarna och vilken kultur vi har.

Följande styrelsemål är beslutade för 2020:

1. Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare
2. Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster
3. Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning
4. Verksamheten har en ekonomi i balans

Styrelsemålen är formulerade som ett tillstånd med en kort beskrivande text. Målen följs upp genom indikatorer med tillhörande kommentarer. Nedan redovisas måluppfyllelsen för 2020 års beslutade styrelsemål samt utfallet för respektive tillhörande indikator(er), totalt 14 stycken.

Angivet nuläge i tabellerna avser senaste mätning, under respektive tabell framgår om senaste mätning är gjord 2019.

4.1 Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare

Med det menas: Stolta medarbetare är delaktiga och bidrar till bolagets framgångar. Kompetensutveckling och tydliga befogenheter ger medarbetarna trygghet i sina roller. Ett starkt varumärke är grunden för framtida behov av kompetens och god kännedom om Nacka vatten och avfall.

Bästa utveckling för alla					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Nacka vatten och avfall är en attraktiv arbetsgivare	Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	148 p*	133 p	135 p	140 p
	Motiverad medarbetarindex (MMI)	59	>70	>70	>70

*Avser mätning 2019

Utfallet för indikatorn Attraktiv arbetsgivarindex är 148 p (vilket är en kraftig ökning från föregående år då utfallet var 127). Nyckeltalsinstitutet utfärdade för detta resultat ett diplom till Nacka vatten och avfall under 2020 för bäst resultat i branschen. Som jämförelse har bästa verksamheten i Sverige ett resultat på 160. En starkt bidragande orsak till bolagets resultat är att antalet övertidstimmar minskat. I övrigt har även utfallet för Lika karriärmöjligheter och Medianlön förbättrats.

Resultatet 2020 visar på ett MMI (Motiverad Medarbetarindex) på 59, vilket är en nedgång från föregående år då MMI var 70. Enkäten besvarades av 94 medarbetare vilket innebar en svarsfrekvens på 92 %. Det är främst frågorna om att känna sig uppskattad, förtroende för ledning och chefer och information om Covid-19 som visar på ett tydligt lägre betyg. Året har på många sätt varit unikt, Covid-19 pandemin har inneburit en omställning för alla med en ökad allmän oro, social distansering samt hemarbete är faktorer som kan påverka motivationen hos medarbetarna.

Ledarskapet, information och att känna sig uppskattad är några av de frågor som enligt prioriteringsmatriser har starkast påverkan på MMI. Att i ledningsgrupper och i dialogen med medarbetare hitta tillbaka till den stämning och det förtroende som fanns 2019 bör därför vara ett högt prioriterat område.

4.2 Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster

Med det menas: Säkra leveranser av god kvalitet ger medborgare och kunder en trygg VA- och avfallsförsörjning.

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Medborgare och kunder har förtroende för våra VA- och avfallstjänster	Andelen vattenprov "tjänligt med anmärkning"	5,4%	<5%	<5%	<5%
	Energianvändning i VA-nätet i MWh i förhållande till fg år	-3,2%	-1,0%	-1,5%	-1,5%
	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning ¹	67%*	75%	75%	75%
	Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning ²	23%*	27%	30%	33%
	Tillgänglighetsindex ³	59%*	65	70	72

*Avser mätning 2019

¹ Med god status menas totalhalten av fosfor. Klassningen av sjöarnas näringstillstånd bygger på mätningar tre år i rad. Nacka vatten och avfall följer målnivåerna i Nacka kommun

² Viktprocent i förhållande till totalt insamlat material (exkl. biologisk behandling och konstruktionsmaterial)

³ Sammanvägt index för avfall och VA ("Hur lätt är det att komma i kontakt med rätt person hos oss när du är i behov av att diskutera avfalls- respektive VA-hantering?").

Andelen vattenprov "tjänligt med anmärkning" har minskat och det bidrar också till ökat förtroende från allmänheten. Resultatet av genomförda dricksvattenprover finns på hemsidan och kommunikation sker löpande till berörda kunder, bland annat genom SMS-avisering.

Energiförbrukningen har minskats genom bland annat byte av pumpar och översyn av värmekablar, den mildra vintern 2019/2020 är också en bidragande orsak.

Andelen hushållsavfall insamlat för materialåtervinning var 23% i mätningen 2019. Resultatet av mätningen för 2020 är ännu inte klart men preliminärt är målet på 27% svårt att nå.

Tillgänglighetsindex visar på bättre utveckling jämfört med föregående år, indexet har ökat från 57,7% till 59%. Genom att ta över första linjen i kundtjänst i egen regi har svarstiderna minskat. År 2019 besvarades totalt 22 607 samtal, den genomsnittliga kötiden var 2 minuter och 35 sekunder. År 2020 var motsvarande siffror 21 838 samtal samt en genomsnittlig kötid på under 1 minut.

4.3 Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning ●

Med det menas: Nacka vatten och avfall tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. En långsiktigt hållbar försörjning styrs av vad som är tekniskt möjligt, ekonomiskt rimligt och ekologiskt motiverat.

Stark och balanserad tillväxt					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Nacka vatten och avfall har en långsiktigt hållbar VA- och avfallsförsörjning	Förebyggande underhåll av ledningsnätet, förnysetakt	0,6%	1,1%	1,1%	1,2%
	Index biologisk behandling	24*	28	32	36
	Dricksvattenförbrukning per abonnent (liter/dygn)	135	155	153	150
	Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person och år)	195*	190	180	170

*Avser mätning 2019

För att optimera resurserna har en förnyelseplan för den framtida VA-försörjningen tagits fram. Förnyelseplanen bygger på data som driftstörningar, tekniska förutsättningar och förväntad livslängd, samt förutsättningarna för en hållbar VA-försörjning i hela Nacka.

Det förebyggande underhållet av ledningsnätet ligger bland de högre i Sverige och stämmer överens med Svenskt vattens utredningar rörande anläggningsskulden som VA-verksamheterna har i Sverige. Antal meter som renoverades och/eller lades om på det befintliga VA-ledningsnätet (spill- och vattenledningar) i Nacka under 2020 var ca 5 km. Utöver detta förnyades ca 500 meter dagvattenledningar.

Index för biologisk behandling var 24 i mätningen 2019. Även om bedömningen är att målet inte kommer nås fullt ökar andelen jämfört med föregående och hamnar troligen mellan 26 och 27.

Nacka vatten och avfall jobbar aktivt med att förmedla budskapet om att använda vattnet på ett smart sätt. Ett aktivt läcksökningsarbete bidrar till att läckage och därmed vattenförbrukningen per abonnent minskar.

Mätningen av hur mycket mat- och restavfall som samlats in 2020 är inte heller klar men man kan se en tydlig positiv trend där mängderna minskar, indikationen är att målet kommer överträffas och hamna mellan 185 och 190.

4.4 Verksamheten har en ekonomi i balans ●

Med det menas: Bolaget tar ut avgifter som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens nödvändiga kostnader. Varje generation bär sina egna kostnader för nyttjande av VA- och avfallstjänsterna.

Maximalt värde för skattepengarna					
NVOA styrelsemål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022
Verksamheten har en ekonomi i balans	Budgetavvikelse kostnader totalt	-5%	+ -5%	+ -5%	+ -5%
	Personalkostnader i förhållande till totala kostnader	26%	27%	<27%	<27%
	Administrativa kostnader i förhållande till föregående år	-4,7%	-1%	-1%	-1%

Måluppfyllelsen bedöms som god, kostnaderna för båda kollektiven är dock lägre än budgeterat.

Nacka vatten och avfall strävar efter att ha en taxa som motsvarar VA- och avfallsverksamhetens nödvändiga kostnader över tid. Genom att avfallskollektivet gör ett bättre rörelseresultat än budgeterat kommer det villkorade aktieägartillskottet att kunna återbetalas inom utsatt tid. VA-kollektivet arbetar aktivt för att skulden till kollektivet ska minska inom 3–5 år, med anledning av detta höjdes inte brukningstaxan för 2020. Personalkostnaderna ligger under det uppsatta målet på max 27% av totala kostnader.

Den största bidragande orsaken till lägre administrativa kostnader under 2020 jämfört med 2019 är att första linjen har tagits över i egen regi. Kostnaderna har blivit lägre, samtidigt som effektiviteten har ökat. Även inköpsprocessen håller på att reformeras, istället för att bolaget har egna anställda inköpsspecialister köps denna tjänst från Nacka kommun. Angiven procentuell minskning av de administrativa kostnaderna är baserad på kostnaden för verksamhetsstöd samt kundservice exklusive kommunikation.

5 Ekonomiskt resultat

5.1 Övergripande ekonomiskt resultat

Totalt	Utfall 2020	Budget 2020	Diff utfall/ budget	Utfall 2019
Huvudintäkter	288 196	291 900	-3 704	265 531
Aktiverat arbete	20 688	21 900	-1 212	13 421
Övriga intäkter	7 949	3 300	4 649	9 556
Anläggningsavgifter	4 521	4 500	21	6 655
Summa intäkter	321 354	321 600	-246	295 164
Driftkostnader	-199 597	-213 236	13 639	-187 697
Personalkostnader	-82 736	-85 605	2 869	-74 582
Avskrivningar	-23 846	-23 745	-102	-26 399
Räntor och andra finansiella poster	-11 639	-12 414	775	-8 427
Summa kostnader	-317 819	-335 000	17 181	-297 106
Summa	3 535	-13 400	16 935	-1 942
Underuttag	6 717	0	6 717	2 209
Skatter och bokslutsdispositioner	-2 326	0	-2 326	-437
Resultat	7 926	-13 400	21 326	-170

Resultatet före över- respektive underuttag samt skatter och bokslutsdispositioner uppgår för avfallskollektivet till +11 och för VA-kollektivet till -7 miljoner kronor. Detta är 7 respektive 10 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Inom taxefinansierad verksamhet benämns inte årets utfall som vinst eller förlust, då det inte är en vinstdrivande verksamhet. Enligt regelverk ska ett överuttag ("vinst") betraktas som en skuld till kollektivet, medan ett underuttag ("förlust") i första hand regleras av tidigare överuttag och i andra hand genom ett villkorat aktieägartillskott. Gemensamt för de båda kollektiven är att eventuella över-/underuttag inte får nyttjas av det andra kollektivet.

Avfallsintäkterna ökar under året till 107 miljoner kronor vilket är 4 miljoner kronor bättre än budget, detta är bland annat resultatet av bättre märkning av avfallskärl samt inlämning av bygg- och rivningsavfall på kretsloppscentralerna. Kostnaderna på 96 miljoner kronor är 3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Restriktivitet har präglat året och avfallskärlen skrivs numera av på 5 år. Projektet Kretsloppspark i Kil har lagts ner och belastar resultatet med cirka 4 miljoner kronor. Avfallskollektivet erhöll under 2018 ett villkorat aktieägartillskott på 10 miljoner kronor som ska återbetalas under 2021.

Kostnaderna för VA på 225 miljoner kronor är 15 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket i huvudsak beror på lägre kostnader för el, behandlingen för spillvatten och köpt vatten på 12 miljoner kronor samt lägre personalkostnader på knappt 2 miljoner kronor. Intäkterna på 215 miljoner kronor är 4 miljoner kronor lägre än budgeterat, budgetavvikelsen beror i huvudsak på krediteringar till stora kunder.

Resultatet innebär för avfallskollektivet ett överuttag på 0,5 miljoner kronor och för VA-kollektivet ett underuttag på 7 miljoner kronor. Nacka vatten och avfall har lånat till maxtaket av 2020 års låneram på 1 100 miljoner kronor.

5.2 Avfallskollektivet

Avfallskollektivet	Utfall 2020	Budget 2020	Diff utfall/ budget	Utfall 2019
Huvudintäkter	104 675	102 400	2 275	85 327
Aktiverat arbete	0	200	-200	0
Övriga intäkter	2 067	100	1 967	1 444
Summa intäkter	106 742	102 700	4 042	86 771
Driftkostnader	-82 082	-83 677	1 596	-71 260
Personalkostnader	-7 985	-8 900	914	-9 950
Avskrivningar	-4 985	-5 109	124	-4 472
Räntor och andra finansiella poster	-1 018	-914	-104	-1 252
Summa kostnader	-96 070	-98 600	2 530	-86 934
Summa	10 672	4 100	6 572	-163
Överuttag	-452	0	-452	0
Skatter och bokslutsdispositioner	-2 319	0	-2 319	-17
Resultat	7 901	4 100	3 801	-180

Resultatet för avfallskollektivet före överuttag (på 0,452 miljoner kronor) samt skatter och bokslutsdispositioner uppgår till 10,7 miljoner kronor. Detta är 6,6 miljoner kronor bättre än budgeterat.

Resultatet efter skatter och bokslutsdispositioner uppgår till 7,9 miljoner kronor, detta överskott täcker uppskjuten skatt (på grund av tidigare års underuttag/förlust) samt tillbakabetalning av det villkorade aktieägartillskottet.

Intäkterna är totalt 4 miljoner kronor högre än budget och 23% högre än föregående år. Främst huvudintäkterna var svåra att förutspå men bytet av insamlingsentreprenör har förbättrat antalet registrerade tömningar och därmed intäkterna. Den miljöstyrningsavgift som infördes vid årsskiftet verkar ha haft avsedd effekt. Såväl bolagets som den politiska intentionen är att få abonnenterna att gå över till matavfallssortering men ändå få teckning för kollektivets kostnader. Övriga intäkter överstiger budget genom återvinning av metall och förpackningsmaterial samt inlämning av bygg- och rivningsavfall.

På grund av det kärva ekonomiska läget för kollektivet de senaste åren har även 2020 en allmänt strikt återhållsamhet på kostnadssidan tillämpats, bland annat har nyttjandet av konsulttjänster varit mycket restriktivt. Totalt understeg drifts och personalkostnaderna budget med 2,5 miljoner kronor.

Insamlingskostnaderna för hushållsavfall är cirka 6 miljoner kronor lägre än budgeterat då det vid budgetläggningen var svårt att veta hur upphandlingen, som innebär högre miljökrav, skulle slå på årets resultat.

Behandlingskostnaderna för grovavfall är högre än beräknat då mängderna ökat med närmare 20% jämfört med föregående år (särskilt under sommaren som en tydlig effekt av Covid-19) och det nya behandlingsavtalet blev dyrare än budgeterat. Förutom ökade kvantiteter ökar kostnaderna även till följd av höjd statlig förbränningskatt fr o m 2020-04-01 och utökade öppettider och ökad bemanning på kretsloppscentralerna för att undvika trängsel.

Insamling av slam och fett dyrare än budgeterat p g a högre mängder (0,7 miljoner kronor).

Då inget underhåll utfördes på kretsloppscentralerna 2019 p g a det kärva ekonomiska läget har detta utförts 2020 till en kostnad av cirka 0,5 miljoner kronor.

Personalkostnader är 0,8 miljoner kronor lägre än budget, detta bland annat som en följd av att föräldraledig personal inte ersatts fullt ut.

På styrelsemötet i september beslutades att kärl som köps in under året ska skrivas av på fem år, istället för som tidigare år kostnadsföras direkt. Detta innebär totalt minskade kostnader på cirka 2 miljoner kronor.

De kostnader som bolaget lagt ner på en ny kretsloppspark i Kil har direktavskrivits under 2020 (närmare 4 miljoner kronor).

Det villkorade aktieägartillskott som kommunfullmäktige beviljade 2018 beräknas vara helt återbetalt till den 19 november 2021.

5.3 VA-kollektivet

VA-kollektivet	Utfall 2020	Budget 2020	Diff utfall/ budget	Utfall 2019
Huvudintäkter	183 521	189 500	-5 979	180 204
Aktiverat arbete	20 688	21 700	-1 012	13 421
Övriga intäkter	5 882	3 200	2 682	8 112
Anläggningsavgifter	4 521	4 500	21	6 655
Summa intäkter	214 612	218 900	-4 288	208 392
Driftkostnader	-117 516	-129 559	12 043	-116 437
Personalkostnader	-74 751	-76 705	1 954	-64 632
Avskrivningar	-18 862	-18 636	-226	-21 927
Räntor och andra finansiella poster	-10 621	-11 500	879	-7 175
Summa kostnader	-221 749	-236 400	14 651	-210 171
Summa	-7 137	-17 500	10 363	-1 779
Underuttag	7 169	0	7 169	2 209
Skatter och bokslutsdispositioner	-7	0	-7	-421
Resultat	25	-17 500	17 525	9

Resultatet för VA-kollektivet före underuttag samt skatt och bokslutsdispositioner uppgår till -7,1 miljoner kronor. Detta är 10,4 miljoner kronor bättre än budgeterat. Resultatet efter skatter och bokslutsdispositioner uppgår till 0,025 miljoner kronor, denna vinst härrör från LTA-verksamheten.

Intäkterna underskrider budget främst på grund av krediteringar till stora kunder, som uppvisat lägre vattenförbrukning på grund av Covid-19-pandemin och dels för att kunder genom en aktiv insats har inkommit med vattenavläsningar i större utsträckning än tidigare år.

Driftkostnaderna är 12 miljoner kronor lägre än budgeterat på grund av lägre kostnader för vattenrening (-6,9 miljoner kronor) och inköpt vatten (-2,4 miljoner kronor) samt lägre elförbrukning (-2,6 miljoner kronor) som är en effekt av den milda vintern 2019/2020. De lägre personalkostnaderna beror framför allt på vakanser, men även av minskad sjukfrånvaro samt erhållen ersättning för sjuklönekostnader från Försäkringskassan.

Naturvårdsverket har beviljat bidrag till arbetet att minska spridning av mikroplast och andra föroreningar till hav, sjöar och vattendrag. Nacka vatten och avfall får drygt sju miljoner kronor under åren 2019--2021. Flera utredningar har därmed kunnat påbörjas och under 2020. Arbetet med den planerade dagvattendammen i Neglinge har dock avbrutits på grund av alltför höga kostnader och belastar årets resultat med närmare 4 miljoner kronor.

Skatteverket har beslutat att inte medge avdragsrätt för två fakturor avseende lager och ombyggnation för 2018 från Nacka kommun. Skatteverket har även beslutat att ej medge avdrag för räntekostnaderna till Nacka kommun för 2016, 2017 samt del av räntekostnaderna 2018. Skatteverkets beslut rörande räntor håller på att överklagas.

Skador på fastigheter på grund av inläckage har resulterat i skadeståndsanspråk på drygt 2 miljoner kronor. Med anledning av att en entreprenör orsakat skador på en vattenledning i Björknäs kan en juridisk process komma att påbörjas.

6 Personal

Sjukfrånvaro

År	2020				2019			
	Totalt	Varav långtids- sjukskrivna	Kvinnor	Män	Totalt	Varav långtids- sjukskrivna	Kvinnor	Män
Tertial 1	4,2%	24,3%	6,4%	2,7%	5,0%	30,8%	6,5%	4,0%
Tertial 2	3,2%	39,8%	2,9%	3,5%	3,6%	31,3%	4,6%	2,9%
Helår	4,4%	29,5%	4,4%	4,4%	3,6%	20,1%	4,6%	2,9%

Sjukfrånvaron för helåret var 0,8 procentenheter högre än föregående år. Detta kan i huvudsak förklaras av effekterna av Covid-19, då den ökade sjukfrånvaron kan kopplas till topparna i samhällspridningen under våren och senare delen av året. Däremot kan den ökade långtidssjukfrånvaron inte kopplas till pandemin då inte någon anställd har varit långtidssjukskriven på grund av det.

För första gången i bolagets historia är kvinnors och mäns sjukfrånvaro på samma nivå. Kvinnornas sjukfrånvaro har sjunkit något medan männens har ökat jämfört med föregående år. Generellt drabbas män i större utsträckning än kvinnor av Covid-19. Bolaget har som mål att den totala sjukfrånvaron skall understiga 3% på årsbasis.

Som en hälsofrämjande åtgärd drogs "Den stora midsommarvandringen" igång i maj. Insatsen gick ut på att medarbetarna fram till midsommar uppmanades att gå, springa eller cykla utomhus så långt de kunde. Aktiviteten utfördes individuellt med det var det sammanlagda resultatet som räknades – "hur långt ner i Europa tar vi oss?". Vid midsommar konstaterades det att bolaget tillsammans hade förflyttats hela vägen till norra Afrika i antalet kilometer.

Vid årets slut hade Nacka vatten och avfall 105 anställda, varav 7 visstidsanställda.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Stort fokus under hela 2020 har varit att hantera och planera olika arbetsmiljöfrågor och aktiviteter kopplat till Covid-19-pandemin.

- Ett arbete med att följa utvecklingen av pandemin och läget i bolagets verksamheter har bedrivits under hela året med start vecka 9. Arbetet med kontinuitetsplanering och uppföljning har letts av VD.
- Sedan vecka 11 har det löpande skickats informationsmejl till alla anställda och som komplement har även särskilda informationsmejl skickats till cheferna.
- Under våren samlades alla chefer för att gå igenom hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bör bedrivas samt vikten av att ha en dialog om gemensamma utmaningar.

Årets medarbetarundersökning kompletterades med ett särskilt frågeavsnitt kopplat till arbetet med Covid-19-pandemin. Resultatet visade att medarbetarna tycker att företaget kan kommunicera tydligare och bättre kring pandemin.

Skyddskommittén har fått nya lokala skyddsombud och lokala fackliga ombud. En genomgång och utbildning i bolagets arbetsmiljöarbete för skyddsombud och fackliga företrädare har påbörjats.

7 Investeringar

INVESTERINGAR (MSEK)	Utfall 2020	Budget 2020	Diff utfall/ budget	Utfall 2019
VA	141,7	135,0	6,7	112,4
Stadsbyggnad	302,2	129,4	172,8	167,0
Avfall	2,4	0,0	2,4	1,2
Övrigt	2,6	5,0	-2,4	16,1
Summa	448,9	269,4	179,5	296,8
Projekt som direktavskrivits under 2020				
Neglingemaren	-3,7	0,0	-3,7	0,0
Kretsloppspark Kil	-4,4	0,0	-4,4	0,0
Totalsumma	440,8	269,4	171,4	296,8

De totala investeringarna uppgår till cirka 441 miljoner kronor. Projekten Neglingemaren och Kil Kretsloppspark om vardera cirka 4 miljoner kronor har direktavskrivits under 2020.

7.1 Investeringar stadsbyggnad

Vid årsskiftet tog Nacka vatten och avfall över huvudmannskapet för VA- och avfallsverksamheten inom Nacka kommun. Detta innebar att tillgångar och skulder till ett nettobelopp om närmare 500 miljoner kronor fakturerades respektive bokades upp i årsbokslutet 2019. I budgetarbetet inför 2020 levererades en siffra på strax över 300 miljoner kronor från Nacka kommun för övertagandet. Beslut om fördelningen av skulder och tillgångar mellan Nacka vatten och avfall och kommunen avseende utfall till och med 2019 blev klart först i augusti och innebar en korrigerings med ca -60 miljoner kronor. Dessutom gjorde kommunen i slutet av 2020 en reglering av tidigare fakturerat belopp med ytterligare -70 miljoner kronor på grund av felaktig överföring av projektet Tollare vid förra årsskiftet. Av utfallet på 302 miljoner kronor avser cirka 236 miljoner kronor 2019.

Upparbetade kostnader i flertalet stadsbyggnadsprojekt fakturerades från kommunen i december, trots påstötningar under året. Detta beror delvis på att tilläggsavtal för ett antal projekt ännu inte är upprättade. För att säkerställa att faktureringen framåt sker löpande har Nacka vatten och avfall tecknat en överenskommelse med Nacka kommun och att tillämpa månadsvis fakturering från och med 2021. Detta kommer tillsammans med genomförandeaftalen att sätta ett bättre ramverk för projekten både projektspecifikt och på portföljnivå.

Tidplanen för flertalet projekt har förskjutits, till viss del beror detta på att man inom kommunen flyttat ansvaret för genomförandeskedet från exploateringsenheterna till bygg- och anläggningsenheten. Detta påverkar framdriften i projekten, delvis på grund av resursbrist i kommunen och innebär att såväl tidplaner som de ekonomiska kalkylerna blir osäkra. Detta i sin tur påverkar såväl låneram som kapitalkostnaderna framåt.

Tre intressanta pågående stadsbyggnadsprojekt:

- **Kvarnholmen:** I den nya stadsdelen Kvarnholmen kommer det att finnas cirka 3500 nya bostäder och cirka 30 000 kvadratmeter kommersiella lokaler. Exploatören KUAB bygger ut VA inom området; anläggningar och ledningsnät som Nacka vatten och avfall sedan ska överta. Kvarnholmen består av flera olika delområden/etapper, där vissa delar är inflyttade sen många år och vissa delar är under planläggning. Inget VA har ännu kunnat övertas då detta behöver överensstämma med genomförandeplaneringen av resterande delar och ett samordnat övertagande med kommunen gällande allmän plats etcetera. Ägandefrågan för en byggd pumpstation för spillvatten är under utredning (leds av exploatering Nacka stad).
- **Värmdövägen:** Värmdövägen i Sickla och Centrala Nacka, samt Vikdalsvägen vid Nacka Forum ska byggas om till en stadsgata som är trygg för gående och cyklister. Värmdövägen och Vikdalsvägen är två av centrala Nackas huvudgator och de utgör även ett huvudstråk för teknisk infrastruktur. För att göra det möjligt att bygga fler bostäder i området måste kapaciteten i de tekniska systemen höjas (fjärrvärme, el, fiber, VA och miljöanpassade lösningar för dagvatten). Utbyggnaden är uppdelad i flera etapper och Nacka vatten och avfalls medverkan sker samordnat med kommunen.
- **Område G och område B:** Förnyelseområdena i Saltsjö-Boo ska förses med kommunalt VA för att säkra tillgången till rent dricksvatten och minska miljöbelastningen från enskilda avlopp. I Norra Boo bygger Nacka vatten och avfall sedan september 2020 ut VA i samverkan med vägföreningen, då det är enskilt huvudmannaskap för vägar. Område G (Sydöstra Kummelnäs) beräknas vara klart sommaren 2022. Område B (Riset Sångfågelvägen) och Rörsundsviken 2 upphandlades på option till område G. Denna option har nu lösts ut, vilket innebär att samma entreprenör som bygger ut område G även kommer att bygga ut område B/Rörsundsviken 2. Detta är mycket positivt på många sätt, bland annat att de kan nyttja samma etableringsyta och även komma igång tidigare i område B/Rörsundsviken 2.

7.2 Investeringar VA

VA-investeringar exklusive stadsbyggnadsprojekt är i nivå med budget.

Tre intressanta pågående projekt:

- **Björknäs 2.0:** Projektering pågår för att knyta ihop Skurusundsledningarna med huvudvattenledningen i Björknäs. Denna förbindelse är väldigt viktig och bidrar till att sänka risknivån i nätet och säkra upp vattenförsörjningen för stora delar av Nacka samt försörjningen till Värmdö. Därutöver ska även en ny tryckstegringsstation anläggas på Boo sidan. Kontrakt skrevs med entreprenör i början av juli och entreprenaden beräknas vara klar under slutet av 2021. Entreprenaden beräknas hamna på cirka 20 miljoner kronor och arbetet med att förlägga den nya vattenledningen påbörjades efter sommaren 2020.
- **Källvägen:** Projektet handlar om att lägga om befintliga VA-ledningar på ett antal gator i Källvägsområdet. Anledningen till detta beror på att det har funnits stora sättningsproblem och återkommande avloppsstopp i avloppsledningarna. Målsättningen är att efter utförd entreprenad ha ett VA-ledningsnät som under lång tid är drift- och underhållsfritt. Projektet i sin helhet består av den del komplicerade geotekniska förutsättningar, ett flertal juridiska frågor och ett område med smala vägar. Entreprenaden har pågått under hela 2020 och beräknas vara klart till sommaren 2021, kostnaden beräknas mellan 40 och 50 miljoner kronor.
- **Avloppspumpstation Saltängen:** Projektet handlar om att ersätta en befintlig avloppspumpstation (dålig arbetsmiljö och allmänt uttjänta pumpar och rör) med en ny prefabricerad station. Förutom en ny station kommer även en del ledningsomläggning att krävas. Målet med projektet är att ha en drift – och underhållssäker avloppspumpstation samt en god arbetsmiljö. Denna entreprenad har pågått under större delen av 2020 och den renoverade stationen planeras att tas i drift under februari 2021. Kostnaden för entreprenaden beräknas uppgå till cirka 8 miljoner kronor.

7.3 Investeringar avfall

För närvarande finns tre kretsloppscentraler inom Nacka kommun; Älta, Östervik och Boo. Planerna på att Värmdö och Nacka kommun skulle bygga en ny gemensam kretsloppspark i Kil (som skulle ersätta Boo) har slutgiltigt förkastats då kostnaderna blev för höga och Nacka vatten och avfalls nedlagda kostnader direktavskrevs under 2020.

Eftersom inflyttning och byggande inom Nacka kommun kommer medföra ökade mängder grovavfall fick Sweco under 2019 i uppdrag att ta fram en rapport som visar prognosen för grovavfall under en 30-årsperiod. Utifrån denna rapport utreder Nacka vatten och avfall (i samråd med Nacka kommun) fyra tänkbara lokaliseringalternativ, ett av alternativen är södra Boo.

Utfallet på 2,4 miljoner kronor avser avfallskärl som från och med 2020 bokförs som investeringar och skrivs av på fem år.

7.4 Övriga investeringar

Posten övriga investeringar består av fordon, inventarier samt den nya verkstaden på Ryssviksvägen.

Bilagor

Nedan redovisar Nacka vatten och avfall AB jämförelsetal, där sådana finns, med kommunerna Danderyd, Sollentuna, Solna, Tyresö och Täby. Ett urval av data från VASS (Svenskt Vattens Statistik System) och Avfall Sverige presenteras nedan. Jämförelsen visar hur Nacka vatten och avfall AB förhåller sig till likartade kommuner i länet.

Bilaga 1 – Avfall

Avfall web

Värderingsrapport Stockholms län 2019 (för Nacka anges även år 2018)

Värderingsrapport - Stockholms län (2019)	2018		2019				
	Nacka	Nacka	Danderyd	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby
Värderingsdel							
AVFALLSMÄNGDER - FÖREBYGGA AVFALL							
Mängd insamlat hushållsavfall, exkl. slam och trädgårdsavfall. (kg/person)	399	378	360	382	292	438	459
Mängd insamlat mat- och restavfall (kg/person)	209	195	175	187	218	190	205
Mängd insamlat restavfall (kg/person)	-	171	142	152	190	169	176
ÅTERVINNING							
Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, exklusive biologisk behandling och konstruktionsmaterial (%)	24	23	27	24	17	22	26
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning eller kompostering så att växtnäring tas tillvara (%)	25	24	28	31	19	20	24
Andel av uppkommet matavfall som behandlas biologiskt genom rötning så att både växtnäring och energi tas tillvara. (%)	24	23	26	28	19	20	23
MILJÖEFFEKTER							
Andel förnybara drivmedel - Insamling mat- och restavfall (%)	80	86	94	89	20	58	45
Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (villa) (kg/hushåll o vecka)	3	3	3	2	2	3	2
Mängd förpackningar och returpapper, totalt, i restavfall (lägenhet) (kg/hushåll och vecka)	1	1	2	2	1	1	3
Mängd farligt avfall, exkl batterier och elavfall, i restavfall (villa) (g/hushåll och vecka)	4	4	26	1	3	6	5
Mängd hushållsavfall till deponering (kg/person)	3	3	4	5	1	1	6
KUNDNÖJDHET - KVALITET OCH SERVICE							
Nöjdhet avfallshantering en- och tvåfamiljshus (%)	88	89	-	93	-	83	79
Nöjdhet avfallshantering lägenhet (%)	72	75	-	88	-	83	79
Nöjdhet hämtning hushållsavfall vid bostad (%)	92	91	68	91	-	83	89
Nöjdhet besök ÅVC (%)	94	89	60	82	-	80	85
Nöjdhet information (%)	70	68	-	63	-	-	70
Översiktsdel							
KUND - Avfallsavgifter							
Vanligaste avgift en- och tvåfamiljshus (kr/år)	1 633	2 108	2 432	1 945	2 221	2 195	2 884
Vanligaste avgift lägenhet i flerbostadshus (kr/år)	1 526	1 416	1 607	1 090	1 467	1 926	808
EKONOMI - Kostnader							
Totala kostnader hushållsavfall exkl slam (kr/person)		784	845	551	-	895	676

Kommentarer Avfall Web

Nacka vatten och avfall ska verka för att förebygga att avfall uppkommer. Vissa nyckeltal i Avfall webb visar påtagligt om denna intention uppfylls, till exempel *Mängd insamlad hushållsavfall (kg/person)* och *Mängd insamlad mat- och restavfall (kg/person)*. Trenden för dessa mått är generellt svagt positivt, det vill säga att det insamlade avfallet minskar.

Nyckeltalen för kundnöjdhet visar att utbyggnaden av kretsloppscentraler verkligen uppskattas. Det är viktigt att bolaget fokuserar på att behålla kundnöjdheten när man justerar avfallstaxan och byter leverantörer. Det är även viktigt att förbättra informationen genom digitala kanaler.

De ekonomiska nyckeltalen bygger på schabloner som respektive kommun/bolag rapporterar, men generellt är Nacka bland de 25% mest kostnadseffektiva kommunerna. Den vanligaste avgiften är relativt låg för Nacka. Detta värde ska också ställas i relation till nyckeltalen under kundnöjdhet och återvinning. Kunderna är nöjda med den servicen de får i förhållande till den avgiften som de betalar.

Ett antal mätetal från Avfall Web kommer att användas som indikatorer tillsammans med andra indikatorer Nacka kommuns avfallsplan. Jämförelse kommer att göras med Nackas fem jämförelsekommuner och landet som helhet. Indikatorerna och dess ambitioner visas nedan

Medborgarundersökningen: inflytande Betygsindex/Medelbetyg Nacka kommun

Betygsindex/Medelbetyg	2020	2019	2018	2017
Renhållning och sophämtning index	66	69	69	69
...sophämtningen i din kommun?	7,0	7,5	7,6	7,6
...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun?	7,1	7,3	7,3	6,9
...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	6,8	7,1	7,0	6,9
...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	6,9	7,0	7,0	7,0
Vatten och avlopp index	82	82	83	83
...dricksvattnet i din kommun?	8,7	8,7	8,9	8,6
...din kommuns vattenförsörjning?	8,6	8,7	8,7	8,5
...din kommuns avloppssystem?	8,2	8,4	8,3	8,3

Bilaga 2 - VA

Hållbarhetsindex (HBI)

Hållbarhetsindex (HBI) är en modell som redovisar statusen i VA-verksamheten. HBI syftar till att förbättra och prioritera viktiga områden och stödjer det långsiktiga arbetet då HBI:s planeringshorisont är 5–10 år.

HBI 2016—2019

	Hållbara tjänster för brukare						Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser			
	Th	Tv	Tl	Tp	Ta	Tn	Tk	Mr	Me	Mm	Mv	Rs	Rd	Rk
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningsssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	VA-anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
2016	1	2	3	2	3	1	2	2	1	1	2	3	3	3
2017	1	2	3	2	3	1	2	2	1	1	2	3	3	2
2018	1	2	3	2	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2
2019	1	2	3	2	2	1	2	2	1	2	1	2	2	2

Kommentarer HBI

Några av de viktigaste aktiviteterna som Nacka vatten och avfall genomför är:

- Samverkan med Nacka kommun för att säkra tillgång till nödvatten. Bland annat sker en prioritering av samhällsviktiga funktioner och arbete med nödvattenplanen. På regional nivå pågår arbetet med att ta fram den regionala vattenförsörjningsplanen.
- Framtagande av strategi för översämningsssäker höjdsättning vid nybyggnad.
- Framtagande av en reinvesteringsplan för att säkerställa driftinstruktioner, säkerhet och reservkraft för de mest eftersatta anläggningarna.
- Säkerställande att den planerade reinvesteringstakten av ledningsnätet efterlevs.
- Utvärdering av Asset management för att säkerställa systematiskt kring drift och underhåll av anläggningar

Arbetet under 2019 har gett resultat genom genomförda insatser, HBI har inte försämrats jämfört med 2018. Vattentillgång 8 (Mv) har förbättrats då det nu finns en regional vattenförsörjningsplan. Dock har området Miljökrav (Mm) försämrats eftersom direktavledning av dagvatten utan behandling från förorenade ytor till känslig recipient är röd samt att breddningar från våra leverantörer ökat något under 2018.

Utvalda nyckeltal från VASS, VA-kollektivet, jämförelsekommuner

	Nacka			Tyresö			Täby			Danderyd		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Antal invånare i kommunen	105 189	103 656	101 804	48 333	48 004	47 304	71 950	71 461	70 450	32 857	33 254	32 875
Antal anslutna personer till det allmänna vattenledningsnätet i kommunen	102 033	100 546	98 750	45 644	43 900	42 400	71 950	71 416	70 405	32 857	33 254	6 833
Anläggningsavgift för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	190 679	176 834	173 367	194 684	194 684	194 684	154 150	154 150	154 150	233 078	196 826	192 971
Anläggningsavgift för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	896 545	831 628	815 323	600 364	600 364	600 364	838 400	838 400	838 400	428 413	357 740	350 731
Total årskostnad för typhus A (enbostadshus, t.ex. villa), kr	6 804	6 803	6 803	7 860	7 315	5 766	4 632	4 288	4 288	7 584	6 562	6 432
Total årskostnad för typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter), kr	70 740	70 791	70 791	76 320	71 005	65 191	48 960	45 307	45 307	40 500	35 130	34 433
Elförbrukning för vattenledningsnät, kWh	1 366 336	1 565 367	2 341 248	409 495	195 800	203 288				130 827		
Elförbrukning för avloppsledningsnät, kWh	2 720 428	2 152 162	2 845 186	1 020 455	1 097 200	1 284 036	500 000	500 000	500 000	370 965		
Bräddning från avloppssystem - ledningsnät, m ³	12 323	15 276		430			1	0	1			
Mätt eller uppskattad vattenförbrukning som ej debiterats, m ³	120 000	120 000	120 000	50 000	50 000	30 000	531 469	565 062	430 163	50 000	50 000	50 000
Avledd mängd avloppsvatten till annan kommun eller bolag, m ³	11 326 200	9 832 379	10 800 106	4 331 092	3 481 592	4 065 411	6 136 841	5 539 512	6 129 764	5 418 050	171 834	269 054
Debiterad avloppsmängd inom den egna kommunen, m ³	6 620 481	9 832 379	5 655 640	2 580 141	2 646 552	2 576 715	4 088 865	3 843 075	3 911 379	2 273 428	2 052 160	2 104 314
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten. Råvatten ingår ej	132	100	115	48	42	42	64	64	64	52	48	48
Antal kemiska undersökningar på dricksvatten som bedömts tjänligt med anm.	5	4	0	0	4	0	2	3	1	47	0	0
Antal rörbrott/vattenläckor på vattenledningsnätet	28	30	24	21	20	13	14	18	7	13	12	19
Antal rörbrott/vattenläckor på serviser	16	11	2	2	7	10	1	1	3	16	2	8
Antal stopp på spillvattenförande ledningar	10	18	27	19	21	20	21	32	14	15	21	20
Antal stopp i spillvattenförande serviser	10	16	7	10	20	14	7	11	7	13	13	15
Antal rörbrott på tryckavloppsledningar och LTA-ledningar	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0